

Historieglimt 184

Tante Kikki på Lademoen

I forbindelse med en utstilling på Bydelshuset av gamle bilder fra bydelen fikk Lademoen historielag overlatt et håndskrevet ark om Kristine Holm fra en tidligere lærerinne, Ingrid Brechan. Bjørn Lien oversendte teksten på arket på en mail. Teksten er gjengitt uten endringer: «Kristine Holm ble født den 8de desember i 1899 på Øya i Trondheim, men vokste opp på Lademoen. Som barn var hun utsatt for et uhell under lek, og fikk et fysisk handikap som plaget henne i mange år. Den ene foten hennes var 9 cm kortere enn den andre. Etter en større operasjon på Rikshospitalet i 1944, ble dette delvis rettet opp. Men Kristine var full av pågangsmot. Hennes strålende smil og evne til omsorg skaffet henne tidlig jobben som assistent ved Lademoen Barnehage under frøken Paaske. En evne til myndig opptreden når det krevdes, gjorde at hun ble den naturlige

etterfølger som bestyrerinne, da frøken Paaske gikk av med pensjon i 1935. Kristine var i denne stillingen da krigen brøt ut i 1940. Etter krigen hadde hun et par års permisjon med stipend for å ta utdanning ved det Frøbelske Institutt i København. Gjennom årene ble hun etter hvert kjent som "hele Lademoens tante Kikki". Da hun gikk av med pensjon i 1967, fikk hun Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste i 48 år. Sine siste leveår bodde Kristine Holm på Laugsands Aldershjem på Lademoen og var aktiv i menighetsarbeidet. Hun døde i 1987».

Søstrene Holm på trappen til Finnes barnehjem; tante Kikke til venstre.

I forbindelse med at Trondheim Asylselskap fylte 150 år i 1977, ble Kristine Holm intervjuet. Hun var da pensjonist og bodde i en hyggelig leilighet på Laugsand aldershjem. Innledningsvis skriver intervjueren: Tante Kikki må oppleves. Hun er et varmt

og livlig menneske som har et vell av opplevelser og erfaringer å øse av når man ber henne fortelle. Alderen ser ikke ut til å tyngte henne det minste. Pensjonisttilværelsen har ikke på noen måte gjort den travle barnehagelærerinnen til en passiv, tilbaketrukket dame. Hun er fremdeles aktiv og er med i et utall av foreninger og andre virksomheter i menighets-sammenheng.

- *Jeg ville egentlig bli sykepleierske, men den muligheten ble stengt for meg på grunn av en hofteskade. Men jeg var bestemt på å ville arbeide med levende materiale, og som 19-åring begynte jeg som assistent ved Lademoen asyl i 1919. Å arbeide med barn er godt og rikt, ja, et herlig yrke! Femti år er lang tid, og tidene har forandret seg mye, og det har selvfølgelig vært problemer og vanskeligheter gjennom årene.*

Vi ber henne nevne noen eksempler.

- *Tenk bare på det at vi hadde 150 barn på samme plass som det nå er ca. 40 barn på. Vi var bare tre voksne i alt, og på min gruppe, som besto av de eldste, fra 5 til 7 år, hadde jeg ofte ca. 70 eller flere. Og sunnhetsforholdene kunne være så som så. Lusa herjet ille noen ganger. Og gulvene ble vasket bare 1 gang i uken, for øvrig bestod renholdet av daglig kosting med våt sagmugg. Når barn og voksne skulle på klosettet, måtte vi gå til 'Amerika', som veslehuset ute på gården ble kalt, fordi det var så lang vei dit. Og så slet vi med økonomien. Min lønn var så lav at jeg ikke ville ha greid meg hvis det ikke hadde vært for mine foreldre. Og den gang vi skulle skifte ut de gamle pultene med stoler og bord, måtte vi drive tombola i en hel uke for å skaffe penger. En særlig trasig tid var krigstiden.*

Og tante Kikki forteller. Hun minnes havresuppa de måtte koke, hun minnes også den hjelp som kom fra alle kanter, pakker fra Sverige og Amerika med mat og skotøy. Særlig strabasiøst må det ha vært under evakueringen i 1940. Hun fikk ordre om å samle sammen barnehagebarn og gjøre klar til evakuering allerede morgenen etter. Og neste dag, i voldsomt snøvær, bar det av sted i biler til et ukjent bestemmelsessted. Bare to voksne skulle ha ansvaret for barna. De måtte også ta med seg søsken av barnehagebarna, så til sammen skulle de ordne opp for 53 barn i alderen 1 1/2 til 15 år! De havnet omsider på By gård i Meldal. Tante Kikki krydrer hele tiden beretningen med episoder. Det er episoder om gode og slemme mennesker, om en håpløs økonomisk situasjon, om små og store sorger og gleder for den store barneflokk.

- *Jeg ville ikke ha unnvært noe av det. Jeg følte at jeg hadde en oppgave, jeg var betrodd et ansvar. Jeg er i dag glad for at jeg har fått bruke meg selv og de evner og krefter som jeg selv har fått i gave fra Gud.*

Vi må bare ikke tro at alt var problemer og gjenvordigheter. Tvert imot var det alltid lyspunkter.

- *Hver lørdag samlet jeg min gruppe rundt meg, og vi hadde andakt, og vi samtalte om Jesus. En gang kom et barn bort til meg og sa: "Æ ska hels fra faren min og si at det derre me'n Jesus e bare nå toill." Jeg svarte bare: "Spør*

faren din om han har hørt om Jesus på søndagsskolen og på skolen." Neste gang kom barnet tilbake med følgende beskjed: "Æ ska hels fra faren min og si at du bare skull holl på som du har begynt." En annen gang, i adventstiden, hadde vi snakket om stjernen som viste de vise menn veien til Jesus. En gutt kom tilbake dagen etter og sa: "Tante, æ så stjerna foran mæ og fulgt ætter'a heilt te æ kom te barnehagen, æ." Noe var sådd i det barnehjertet.

- Jeg tenker med glede tilbake på disse årene. Jeg har hatt med mange mennesker å gjøre. Jeg har hatt opptil fire generasjoner av samme familie i barnehagen. Ofte kommer voksne mennesker bort til meg på gaten og spør: "Kjenne du mæ igjen?" eller "Huske du mæ?" Morsomt er det at jeg ofte kan svare ja.